

O solutie pentru iesirea din criza: dezvoltarea durabila

Un articol realizat de Asociatia Green Revolution, www.greenrevolution.ro, Noiembrie 2010

”Toate tarile se afla acum in tranzitie la dezvoltare durabila”

Criza care a zguduit toate sistemele financiare ale lumii in ultimii 2 ani este imboldul de care avea nevoie economia mondiala pentru a trece spre ceea ce specialistii numesc dezvoltare sustenabila. In ultimii 30 de ani PIB-ul mondial s-a dublat, dar cresterea economica inregistrata a avut la baza utilizarea nerationala a resurselor, care s-au imputinat dramatic. Ritmul actual al cresterii nu mai poate fi mentinut, iar o solutie probabila pentru iesirea din impas este dezvoltarea durabila.

”Toate tarile se afla acum in asa zisa tranzitie la dezvoltare durabila, de consum redus de carbon si de aplicare a tehnologiilor verzi”, afirma Gheorghe Zaman, directorul Institutului de Economie Nationala (IEN).

Dezvoltarea durabila urmareste satisfacerea nevoilor prezentului, fara a compromite posibilitatile generatiilor viitoare de a-si satisface propriile nevoi. Masurile in sine vizeaza cresterea profitului prin scaderea considerabila a cheltuielilor de regie, de productie si de transport, pe scurt “sa obtii mai mult cu resurse mai putine”. Concret este vorba de:

- limitarea costurilor prin reducerea consumului de energie
- asigurarea unor sisteme productie si de transport mai eficiente
- folosirea materiilor prime la maximum si reducerea pierderilor de orice fel

Daca luam aceste precepte si le aplicam in cazul unei companii, ele pot sa conduca la economii importante.

Ce poate face statul? Ce trebuie sa faca sectorul privat?

Calin Georgescu, directorul executiv al Centrului National pentru Dezvoltare Durabila si expert ONU in protectia mediului, considera ca principiile dezvoltarii durabile aplicate in managementul unei firme, o poate scoate dintr-un impas financiar. La nivel macro, acest lucru ar putea conduce la iesirea din criza a economiei. "Este o solutie la nivel mondial. Ideea este sa consumam din ce in ce mai putine resurse, cu valoare adaugata din ce in ce mai mare", arata expertul Calin Georgescu. Orientarea spre dezvoltare durabila a business-ului romanesc este naturala in conditiile in care profitul ramane la fel sau creste – in timp ce cheltuielile scad.

Dar pentru asta este nevoie si de o mana de ajutor din partea statului. Expertul in mediu Alex Bara traseaza cateva masuri pe care statul ar trebui sa le ia:

- Recuperarea unui procent stimulativ din taxele si impozitele firmelor care investesc in resurse alternative de energie sau care obtin reduceri semnificative de emisii in raport cu un an etalon realist;
- Recuperarea unui procent stimulativ din taxele si impozitele firmelor care se bazeaza pe achizitii verzi;
- Recuperarea unui procent stimulativ din taxele si impozitele firmelor care reduc semnificativ cantitatile de deseuri generate;
- Executarea silita a datoriilor statului catre sectorul privat, actualmente neexistand o lege a falimentului de stat/institutii de stat;
- Prefinantare de 15-30% pentru cei care vor sa acceseze fonduri europene sau care au accesat deja;
- Accesul simplificat la banii UE si modificarea legii achizitiilor publice pentru stimularea accesului si nu elaborarea de piedici ingenioase/exclusiv clientelare/exclusiv la pretul cel mai scazut (paguboase mediului de afaceri) pentru restrictionarea firmelor;
- Neimpozitarea profitului reinvestit in domenii durabile cu impact pozitiv asupra mediului(indicatori masurabili).

"Dezvoltarea durabila lucreaza cu obiective nationale pe termen lung, insa pentru a ajunge la acestea trebuie sa stabilim si sa indeplinim obiective pe termen mediu si scurt, care deriva din cele pe termen lung si trebuie sa fie conforme cu realitatile României. In calitate pe care o detin de Presedinte al Comisiei ONU pentru Dezvoltare Durabila vreau sa va aduc la cunostinta ca, tot mai mult, comunitatea internationala este preocupata de gasirea unui model de dezvoltare economica care sa tina cont de trecerea spre o economie verde, prin implementarea unor modele de consum si productie durabile", declara Ministrul Mediului si Padurilor, Laszlo Borbely.

Acesta mai arata ca odata implementata, dezvoltarea durabila nu doar rezolva dificultatile actuale ale economiei, ci o si imunizeaza. "Dezvoltarea durabila necesita o adaptare continua a societatii si economiei, in scopul de a permite o mai buna gestionare a crizelor viitoare, fiind privita ca o oportunitate, o solutie pentru a nu ne mai confrunta in viitor cu asa ceva. Firmele ce vor sa fie performante in viitor vor trebui nu numai sa se rezume la conformarea la legislatia si reglementarile obligatorii in domeniu, ci planurile de management vor trebui sa fie orientate pe o productie si un consum durabil, pe excelenta in domeniul mediului", a declarat ministrul mediului.

Firmele din Romania (cu exceptia celor straine care aplica politicile adoptate la nivel de grup) sunt insa doar la nivel de intentie orientate spre dezvoltare durabila. "Marea problema este cea a implementarii. Nu e suficient sa avem o strategie de dezvoltare durabila, trebuie sa o punem in aplicare.", considera Gheorghe Zaman, directorul Institutului de Economie Nationala (IEN).

In Romania dezvoltarea durabila in cadrul companiilor este analizata de Green Business Index (GBI), proiect realizat de Asociatia Green Revolution si Ministerul Mediului. Conform raportului GBI, 87% dintre societatile inscrise in index au elaborat o strategie de dezvoltare durabila. Prima etapa de implementare este constientizarea ecologica a angajatilor. GBI arata insa ca numai 66% dintre companii au demarat programe de informare, instruire si evaluare in acest sens. A te dezvolta durabil inseamna mai multa competitivitate, eficienta si profit. Asta inseamna ca firmele romanesti pierd acum din competitivitate in raport cu firmele din restul UE si din lume.

Analistul economic Ilie Serbanescu este de parere ca firmele in acest moment nu sunt interesate de dezvoltarea durabila tocmai pentru ca se afla intr-o situatie financiara dificila si nu vad in aceasta drumul de iesire din blocaj.

Calin Georgescu, directorul executiv al Centrului National pentru Dezvoltare Durabila si expert ONU in protectia mediului considera ca este foarte greu sa aplici masuri de dezvoltare sustenabila in conditiile lipsei unor politici coerente. "Eu am vazut multe firme care aplica principiile dezvoltarii durabile la nivel economic, foarte bine chiar. Isi eficientizeaza costurile, isi eficientizeaza actiunile, discuta de energie verde, discuta de concept, dar in moment ce te lovesti de birocratia imensa impusa de stat si de taxele si impozitele actuale – eforturile sunt zadarnice", explica in continuare Calin Georgescu.

Pe de alta parte, directorul IEN, Gheorghe Zaman crede ca lipsa politicilor coerente are o explicatia foarte simpla: "Principalul impediment in aplicarea masurilor de dezvoltare sustenabila in Romania este reprezentat de lipsa cunoasterii temeinice a conceptului. Dezvoltarea durabila este o necesitate in general pentru dezvoltarea oricarei economii, dar mai ales pentru economia Romaniei. Faptul ca nu se stiu in suficienta masura principiile dezvoltarii

durabile in Romania de cei din palierul decizional este regretabil. In fapt, dezvoltarea durabila trebuie sa fie un reper pentru iesirea din criza.”

Care este cea mai scurta cale catre dezvoltarea sustenabila?

Expertul in energie si mediu Dr. Ionut Purica, considera ca ce facem acum este mai important decat ce facem pe termen lung. “Dintre toate masurile pe care o firma sau o companie le poate lua pentru a iesi din criza – cele mai simple sunt cele legate de reducerea pierderilor, cresterea eficientei utilizarii resurselor, reutilizarea deseurilor. Deci, vorbim despre dezvoltare durabila”.

Dr. Ionut Purica crede ca “lanturile de mari de magazine pot sa inceapa sa discute sistematic despre valorificarea deseurilor, a ambalajelor, pot sa isi optimizeze depozitele pentru un consum de energie mai mic, pot sa sorteze deseurile si sa le foloseasca drept combustibil pentru mici centrale electrice sau termice in functie de necesitati”.

Dan Ostahie, presedintele celui mai mare lant de retail de electronice, electrocasnice si IT&C, Altex, spune ca dezvoltarea durabila ajuta afacerea sa se mentina in zona de profitabilitate.

“Consumul redus de energie e preocuparea clara a tuturor producatorilor, iar noi am incercat sa folosim cat mai mult LED-uri. La Brasov avem un magazin care este iluminat exclusiv cu LED-uri. Investitia initiala, comparativ cu sistemul clasic, a fost de 5-7 ori mai mare, dar se reduce atat consumul de energie cat si costurile de mentenanta – care sunt mult mai mici. Din pacate nu se pot schimba becurile clasice cu niste corpuri de iluminat cu LED, asa direct. Trebuie schimbata toata instalatia. Si e mai ieftin sa faci un magazin nou cu noua tehnologie direct” a declarat Dan Ostahie.

O alta companie care a aplicat principiile dezvoltarii sustenabile este Danone.

In 2009 compania care a adoptat si aplicat cele mai multe politici de dezvoltare sustenabila si s-a clasat pe locul I in categoria dezvoltare sustenabila in cadrul topului companiilor verzi, “Green Business Index”.

Detinatoare a unui sistem de management al mediului certificat in conformitate cu standardul SR EN ISO 14001, Danone Romania a adoptat o serie de masuri pentru protectia mediului, in plus fata de cele impuse de legislatia de mediu.

Prin eficientizarea productiei, Danone Romania a redus deja cu 10% energia consumata, iar beneficiile financiare au fost pe masura. Laurentiu Tulvan, directorul companiei, declara: “Consumul energetic pe tona de produs finit s-a redus de la 440 la 400 kWh/tona. La fel si la apa, s-a redus consumul de la 3,6 la 3,4 m³/tona. Si pierderile au fost reduse cu 10% – de la 2,1

procente, in anul trecut, pana la 1,85%, in acest an. In bani, cu cele 2 masuri (de reducere a consumului de energie si de reducere a pierderilor) s-a facut o economie de 1.000.000 de lei intr-un an de zile”.

Masurile nu au fost foarte costisitoare. “S-au facut niste optimizari a planului de productie, a folosirii utilajelor – nu modificari tehnice, pur si simplu s-a stabilit cand se pornesc si cand se opresc niste utilaje, cum se inlantuiesc sarjele pe anumite linii - si interventii preventive la utilaje, lucru care a redus pierderile in timpul functionarii”.

Pentru reduceri mai importante sunt necesare niste investitii financiare. “Corpurile de iluminat se vor schimba cu altele mai eficiente. De exemplu neonele existente de clasa B vor fi schimbate cele cu cele de clasa A. In principiu, in loc de 2 lampi se va pune un corp cu un singur neon, dar care are o oglinda mai performanta in spate si consumul va fi redus cu 50%, pastrand aceeasi cantitate de lumina. Costul investitiei este de 20.000 de euro”, arata Laurentiu Tulvan.

2 in 1

Fie ca e vorba de economia unei tarii sau a intregii lumi – clar este necesara o schimbare a opticii in sectorul de business dar si in politicile guvernamentale. Criza economica si financiara a fost generata de modelul actual de piata, un model care trebuie regandit din temelii. Solutia ar putea veni de la un nou sistem, sustenabil si orientat spre progresul pe termen lung al societatii umane. Oportune si necesare, masurile de dezvoltare durabila sunt deja puse in aplicare de tot mai multe companii din intrega lume. Dezvoltarea durabila poate reprezenta o solutie 2 in 1 si pentru problemele mediului atat natural cat si de afaceri din Romania. Conditiiile care trebuie indeplinite simultan raman insa: existenta politicilor orientate spre dezvoltarea sustenabila si deschiderea companiilor catre consum si o productie durabila.

Sursa: <http://www.ipid.ro/wordpress/?p=509>